

Б.С. НОСКУ — 85

Виповнилося 85 років від дня народження і 55 років наукової діяльності відомого агрохіміка і ґрунтознавця, доктора сільськогосподарських наук, професора, академіка НААН — головного наукового співробітника ННЦ «Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського» Бориса Семеновича Носка.

Народився ювіляр 18 вересня 1930 р. у селищі Комарівка Харківської обл. У 1954 р. закінчив агрономічний факультет Харківського сільськогосподарського інституту ім. В.В. Докучаєва. Трудову діяльність розпочав у Хмельницькій області, де очолив навчальне господарство Новоселицького технікуму. З 1956 до 1960 р. він — головний агроном радгоспу у Куп'янському р-ні Харківської обл.

У 1964 р. Б.С. Носко захистив кандидатську дисертацію «Поверхностно-солонцеватые почвы Среднего Приднепровья, их генетическая природа и агрохимическая характеристика». Його подальша трудова і наукова діяльність була пов'язана з Інститутом ґрунтознавства та агрохімії, в якому він пройшов шлях від аспіранта до директора (1974–1997). У 1964 р. Б.С. Носко був призначений на посаду завідувача Харківської зональної агрохімічної лабораторії, а з 1969 р. став керівником відділу агрохімії і водночас завідував лабораторією науково-методичного керівництва агрохімічною службою інституту. Він брав участь у розробці зональних рекомендацій із застосування добрив, узагальнював матеріали агрохімічного обстеження ґрунтів та результатів польових дослідів з вивчення ефективності добрив і на основі цих матеріалів розробив агрохімічне районування сільськогоспо-

дарської території.

Наукова діяльність Б.С. Носка пов'язана з проблемами родючості ґрунтів, розробкою теоретичних основ оптимізації мінерального живлення рослин. Він започаткував новий напрям досліджень проблем фосфору в системі добрива—ґрунти—рослина. За матеріалами цих досліджень у 1982 р. Б.С. Носко захистив докторську дисертацію «Теоретические и практические основы оптимизации фосфатного режима почв», а в 1990 р. видав монографію «Фосфатний режим ґрунтів і ефективність добрив». У 1987 р. йому присвоєно вчене звання професора, а в 1990 р. він обраний академіком УААН. За розробку проблем фосфатного живлення рослин у 1986 р. Президія ВАСГНІЛ нагородила його Золотою медаллю імені К.К. Гедройця.

Б.С. Носко — автор понад 580 наукових робіт, зокрема 24 монографій, довідників, підручників, численних рекомендацій, свідочств на винаходи. Він створив наукову школу агрохіміків, підготувавши 5 докторів і 18 кандидатів сільськогосподарських наук.

З 1976 до 1998 р. Б.С. Нос-

ко очолював товариство ґрунтознавців та агрохіміків України, упродовж багатьох років був головним редактором міжвідомчого збірника «Агрохімія і ґрунтознавство», членом програмно-методичної комісії з багаторічних дослідів з добривами при МСГ.

У 2006 р. видав монографію «Антропогенна еволюція чорноземів», у 2013 р. — «Азотний режим ґрунтів і його трансформація в агроєкосистемах», у 2015 р. — «Історія агрохімічних досліджень в Україні». Як член Міжнародного товариства ґрунтознавців Б.С. Носко представляв Україну на міжнародних конгресах.

Наукові інновації Б.С. Носка відзначено медалями ВДНГ СРСР, почесними грамотами МСГ УРСР (1978), ВЦСПС (1979), ВАСГНІЛ (1980, 1982) та УААН (2006, 2010). За наукові досягнення та впровадження їх у виробництво вченого нагороджено медаллю «За трудову доблесть» (1973), орденом «Знак пошани» (1976), Почесною грамотою Президії Верховної Ради України (1990).

Нині Борис Семенович сповнений творчої наснаги, багато і плідно працює, бере активну участь у роботі вченої ради Інституту та спецради із захисту докторських дисертацій.

Щиро вітаємо ювіляра, бажаємо йому міцного здоров'я, подальших творчих успіхів.

**Відділення
землеробства, меліорації
та механізації НААН**

**ННЦ «Інститут
ґрунтознавства
та агрохімії імені
О.Н. Соколовського»**

**Українське товариство
ґрунтознавців
та агрохіміків**